

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 29/2012

**Auglýsingar Betri tíma ehf., BT, um
12 mánaða vaxtalausar raðgreiðslur**

**I.
Erindið**

Með bréfi Neytendastofu til Betri tíma ehf., rekstaraðila BT, dags. 5. mars 2012, óskaði stofnunin eftir skýringum eða athugasemdum félagsins vegna auglýsinga undir yfirskriftinni „*viltu vinna PS VITA ?*“ Í bréfinu eru gerðar tvær athugasemdir við auglýsinguna. Annars vegar að tilgreint sé kynningarverð á PS VITA án þess að fram komi venjulegt verð vörunnar eða tilgreint í hve langan tíma kynningarverð gildi. Hins vegar að gerð sé grein fyrir því í auglýsingunni að viðskiptavinum BT bjóðist að kaupa vörur hjá fyrirtækinu með 12 mánaða vaxtalausum raðgreiðslum. Í auglýsingunni komi ekki fram hvort neytendur þurfi að greiða einhvern annan kostnað séu vörur keyptar með raðgreiðslusamningi.

Í tengslum við fyrri athugasemdina var vísað til ákvæða 5. gr. reglna nr. 366/2008, um útsölu og aðra sölu þar sem selt er á lækkuðu verði, sem og ákvæðis d. liðar 1. mgr. 9.gr., sbr. 5. og 8. gr., laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu.

Hvað síðari athugasemdina varði var í bréfinu bent á að með bréfi Neytendastofu til BT, dags. 24. ágúst 2009, hafi stofnunin gert athugasemdir við auglýsingar BT á lánum sem félagið býði neytendum til kaupa á vörum þar sem ekki væri greint frá því, samhliða mánaðarlegri afborgun á vörunum keyptum á lánum, hver væri kostnaður við lánið og hvert væri endanlegt vörunnar væri hún keypt á láni. Þrátt fyrir að í auglýsingum BT sem nú væru til umfjöllunar væri ekki tilgreind mánaðarleg afborgun á einstökum vörum telji stofnunin að gera verði nánari grein fyrir kostnaði við lánið. Beri lánið lántökugjald, kostnað við greiðsludreifingu, seðilgjald eða einhvern annan kostnað, verði upplýsingar um það að koma fram í auglýsingunni, sbr. c. liður 1. mgr. 10. gr. laga nr. 57/2005. Skorti upplýsingar um kostnað tengdum raðgreiðslusamningum í auglýsinguna geti einnig verið um að ræða brot gegn ákvæði 2. mgr. 9.gr., sbr. 5. og 8. gr., sömu laga.

II.

Málsmeðferð

1.

Svar BT barst Neytendastofu með bréfi, dags. 6. mars 2012. Þar segir um fyrri athugasemd stofnunarinnar að um sé að ræða upplýsingar um verð frá umboðsaðila umræddrar vöru á Íslandi, Senu. Samkvæmt upplýsingum frá Senu sé um kynningarverð að ræða. Ekki hafi verið tekið fram hjá þeim hvert verð vörunnar yrði að kynningartilboði loknu, enda væri varan að koma á markað í fyrsta sinn og því varla hægt að tala um nokkuð venjulegt verð.

BT bíði raunar enn eftir upplýsingum frá Senu um verðbreytingar á vörunni en til að fyrirbyggja misskilning hjá neytendum muni félagið hætt að auglýsa verð vörunnar sem kynningarverð héðan í frá.

Varðandi síðari athugasemdina segir að skilti með upplýsingum um vaxtalausar raðgreiðslur til allt að 12 mánaða hafi meira og minna verið í auglýsingum BT allt frá þeim tíma sem vaxtalausar raðgreiðslur hafi aftur staðið neytendum til boða eftir hrun. Engin athugasemd hafi verið gerð við það hingað til, enda ekki um neina verðútreikninga að ræða, heldur einfaldlega verið að benda neytendum á þjónustu sem í boði sé og greiðslumöguleika. Hingað til hafi BT talið það heimilt, enda hafi félagið uppfyllt öll skilyrði sem Neytendastofa hafi sett í bréfi, dags. 24. ágúst 2009.

2.

Neytendastofa sendi BT annað bréf, dags. 26. mars 2012, þar sem segir að í ljósi þess að hætt verði að auglýsa verð á PS VITA sem kynningarverð þá muni Neytendastofa ekki aðhafast frekar vegna þess.

Hvað varði auglýsingu um vaxtalausar raðgreiðslur segir í bréfinu að vegna skýringa BT vilji Neytendastofa benda á að sú staðreynd að stofnunin hafi ekki gert athugasemdir við upplýsingarnar þegar auglýsingar með þeim hafi fyrst verið birtar, breyti því ekki að um geti verið að ræða brot gegn ákvæðum laga nr. 57/2005. Þá sé á það bent að í lögunum séu ekki sett tímamörk við það hvenær kvartanir vegna viðskiptahátta skuli berast stofnuninni eða innan hvaða tímamarka skuli að eigin frumkvæði taka til meðferðar mál vegna viðskiptahátta sem lögin fjalli um. Varðandi upplýsingar um 12 mánaða vaxtalausar raðgreiðslur í auglýsingum BT þá ítreki Neytendastofu sjónarmið sem fram hafi komið í fyrra bréfi stofnunarinnar.

Var BT gefinn kostur á að koma að frekari skýringum eða athugasemdum áður en ákvörðun yrði tekin í málinu.

3.

Ekkert svar barst Neytendastofu.

III. Niðurstaða

1.

Í máli þessu eru til umfjöllunar auglýsingar Betri tíma ehf., BT, þar sem fram kemur að viðskiptavininum standi til boða 12 mánaða vaxtalausar raðgreiðslur án þess að gerð sé grein fyrir öðrum kostnaði sem neytendur þurfa að greiða kaupi þeir vörur hjá félaginu með raðgreiðslusamningi. Í bréfi Neytendastofu var vísað til fyrri athugasemda stofnunarinnar vegna sambærilegra auglýsinga auk þess sem vakin var athygli á ákvæðum 5. gr., 8. gr., 2. mgr. 9. gr. og c. liðar 1. mgr. 10. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu.

Af hálfu BT er því hafnað að brotið sé gegn ákvæðum laganna. Félagið hafi í öllu farið að þeim skilyrðum sem stofnunin hafi sett félagiðnu með bréfi, dags. 24. ágúst 2009. Þá hafi félagið birt auglýsingar með þessum hætti, athugasemdalaust, frá því að aftur var byrjað að bjóða lánin eftir hrun.

2.

Í 5. gr. laga nr. 57/2005 er lagt almennt bann við óréttmætum viðskiptaháttum, áður en, á meðan og eftir að viðskipti með vöru fer fram eða þjónusta er veitt. Hvað teljist til óréttmætra viðskiptahátta er nánar tilgreint í III. – V. kafla laganna.

Ákvæði 8. gr. er svohljóðandi:

„Viðskiptahættir eru óréttmætir ef þeir brjóta í bága við góða viðskiptahætti gagnvart neytendum og raska verulega eða eru líklegir til að raska verulega fjárhagslegri hegðun neytenda. Viðskiptahættir sem brjóta í bága við ákvæði kafla þessa eru alltaf óréttmætir.“

Í 9. gr. laganna er kveðið á um að viðskiptahættir séu villandi ef þeir eru líklegir til að blekkja neytendur eða séu með þeim hætti að neytendum eru veittar rangar upplýsingar í þeim tilgangi að hafa áhrif á ákvörðun þeirra um viðskipti. Er þar m.a. átt við upplýsingar um verð vöru eða þjónustu, sbr. d. liður 1. mgr. Ákvæði 2. mgr. 9. gr. er svohljóðandi:

„Viðskiptahættir eru villandi ef ekki er greint frá upplýsingum sem telja má að almennt skipti máli fyrir neytendur eða þeim er leynt og þær eru til þess fallnar að hafa áhrif á ákvörðun neytanda um að eiga viðskipti.“

Í 10. gr. er fjallað um upplýsingar sem fram eiga að koma í auglýsingum, eftir því sem við á og að teknu tilliti til þess auglýsingamiðils sem nýttur er. Samkvæmt c. lið 1. mgr. 10. gr. skal

veita upplýsingar um greiðslutilhögun, afhendingu og framkvæmd samnings, víki þessi atriði frá því sem tíðkast í starfsgreininni.

3.

Í auglýsingum BT kom fram að neytendum stæði til boða að kaupa vörur hjá fyrirtækinu með vaxtalaus láni til 12 mánaða. Að mati Neytendastofu gefa upplýsingar um vaxtalaus lán tilefni til að ætla að þau séu án alls kostnaðar. Í lögum nr. 57/2005 er lögð á það áhersla að neytendum séu veittar upplýsingar um endanlegt verð á þeirri vöru eða þjónustu sem kynnt er eða boðin til sölu. Umrædd lán eru sannanlega vaxtalaus og því gerir Neytendastofa ekki athugasemdir við að það sé kynnt í auglýsingum BT. Stofnunin telur hins vegar að með því að kynna að lánin séu vaxtalaus, en látið hjá líða að kynna að greiða þurfi lántökugjald, sé neytendum gefið í skyn að lánin séu án alls kostnaðar. BT kemur fram f.h. útgefanda kreditkorta gagnvart neytendum við samningsgerðina og því telur Neytendastofa að BT beri skv. ofangreindu að tilgreina lántökugjöld samhliða kynningu um að lánið sé vaxtalaust, jafnvel þó að sá kostnaður sé innheimtur af útgefanda kreditkorts en ekki BT.

Með vísan til ofangreinds telur Neytendastofa auglýsinguna fela í sér villandi upplýsingar um verð þjónustunnar og greiðslutilhögun auk þess sem auglýsingin telst villandi vegna skorts á upplýsingum, þar sem greint var frá því að vörur fengjust keyptar með vaxtalaus láni án þess að greint væri frá lántökugjaldi. Því er um að ræða brot gegn ákvæðum d. liðar 1. mgr. 9. gr., 2. mgr. 9. gr. og c. liðar 1. mgr. 10. gr., sbr. 5. gr., laga nr. 57/2005.

4.

Eins og fram hefur komið í gögnum málsins gerði Neytendastofa athugasemdir við auglýsingar BT um vaxtalaus lán í ágústmánuði 2009. Ekki var gripið til aðgerða í tilefni þess, þrátt fyrir að um brot á eldri ákvörðunum Neytendastofu væri að ræða, þar sem um nýjan rekstraraðila var að ræða. Þá voru auglýsingunum breytt vegna athugasemda stofnunarinnar. Ljóst er að Neytendastofa hefur áður gert BT grein fyrir afstöðu sinni til auglýsinga um vaxtalaus lán og hefur BT með birtingu þeirra auglýsinga sem hér eru til umfjöllunar brotið gegn fyrri ákvörðun stofnunarinnar. Því telur Neytendastofa nauðsynlegt að nýta heimild í a. og b. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005 og leggja stjórnvaldssekt á félagið.

Í 2. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005 segir að stjórnvaldssektir samkvæmt ákvæðinu geti numið allt að 10 millj. króna. Að teknu tilliti til umfangs hinna brotlegu auglýsinga sem og sekta í öðrum málum stofnunarinnar og meðalhófsreglu stjórnsýslulaga telur Neytendastofa rétt að leggja á Betri tíma ehf. stjórnvaldssekt að fjárhæð 150.000 kr. (eitthundraðogfimm tíu þúsund krónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð innan þriggja mánaða frá dagsetningu ákvörðunarinnar.

IV.

Ákvörðunarorð:

„Betri tímar ehf., Síðumúla 9, Reykjavík, hefur með birtingu auglýsinga þar sem kynntar eru 12 mánaða vaxtalausar raðgreiðslur án þess að fram komi að greiða þurfi lántökugjald og annan kostnað, brotið gegn ákvæðum 5., gr., 1. mgr. 8. gr., d. lið 1. mgr. 9. gr., 2. mgr. 9. gr. og c. lið 1. mgr. 10. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu.

Með vísan til 2. mgr. 21. gr. b. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, er Betri tímum ehf. bannað að viðhafa ofangreinda viðskiptahætti.

Með heimild í a. og b. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, leggur Neytendastofa stjórnvaldssekt á Betri tíma ehf. að fjárhæð kr. 150.000- (eitthundraðogfimmtíuþúsundkrónur).“

Neytendastofa, 29. júní 2012

Tryggvi Axelsson
forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir